

ככמ קם וען

3%

וישם את הים לחורבה ויבקעו המים י"א

יש להבין מדוע מתפעלים אנו כל כך ממעשה קריית ים טופ, והרי יודעים אנו כי הקדוש ברוך הוא ברא את הים ואם כן בכוחו גם לקרוע אותו: הסבר נפלא שמעתי מפיו של הגאון רבי אשר וייס שליט"א על פי משל: פטל אומן אחד טרח ויגע ימים רבים ופיתל דמות נפלאה של סוס אביך העמיד האיש את הסוס בכיבור העיר ועמד מן הצד לבחון את תנובותיהם של העוברים והשבים.

למרובה אכזבתו איש לא עצר להביס ביצורה המופלאה.

לטוף לא עצר הפסל ברוחו, ניגש אל אחד העוברים ושבים ושאל: אמו נא לי האם ראיית מעוזך יצירה מה נאה? מזווע איןך מתפעל ממנה, והוא זה נראה סוס אמיתי!

דווקא מפני כך - השיב האיש - אין איש שם לב, כולם בטוחים כי אכן זה סוס אמיתי... סוסים כאלה מסתובבים כאן רבים ומשום לכך אין יצדתן מעוררת כל השאות. לו לעצמי תשמע - אמר האיש - חוץנא את סוסך לשני חלקים והעמד אותם זה לצד זה או אז תראה כמה תשומת לב תקבל יצירתן!

כן הוא גם הנמשל - אמר רבי אשר - לו היינו זוכים למתפעל בכל יום מלפני הניסים המופלאים הסובבים אותנו, כגון זיהות החמה ושקיעתה, הים הגדול, הצמחים, הגשם וtorot, העולם וכל אשר בון, אז לא היה כל צורך לקרוע את הים...

דווקא מפני שבני אדם וגאים לנפלוות המתרחשים סביבם תמיד, היה לנו צורך לקרוע את הים כדי שנתעורר ונבחין בגודלות הבורא יתברן!

(1)

ויקיר

עליז

זרע

א' כ'

הקשר שבין התבטהה והציווי

וופרעה הקריב, וישאו בני ישראל את עיניהם... ויראו מאד, ויצעקו בני ישראל אל ת". ויאמר משה אל העם אל תיראו, התיצבו וראו את ישועת ה"י אשר עשו לכם היום" (שמות י"ד, י"ג).

רבותינו בעלי המדרש, המשילו את מצבם הקשה של ישראל באותה שעה, לиона שנמלטה מפני טורף, ונתקחה כל עוד נפשה בה לתוך נקייק-סעל - והנה נשח פְּנֵיכֶן לו בתוככי הנקייק. כך היה גם מצבם של ישראל על שפת הים: לחזור אחריו לא היו יכולם - מאימת המצרים שמאחריהם; וגם להתקדם לא היו יכולם - בשל גלי הים שלפניהם (שהשיד' ב, פסוק י"ד).

לאור תיאור זה יש צורך להבין, למה מתכוון משה באומרו לישראל: "אל תיראו! הרי סכנות-היהם נשקפת להם ולמשמעותיהם מכל עבר, וההיגיון אומר שיש לחוש ולהגונ בזורה כלשהו על העדה. מהו אם כן טיבם, של דברי הארגעה שאומר משה:

- והתשובה פשוטה: יש **באן התבטהה**. שבן מיד בסמוך, מגלה משה את היסוד להרגשת הביטחון שהוא נושא בעמ: "יה' ילחם לכם, ואתם תחרישו" (שם, י"ד). **אם הקדוש ברוך הוא מבטיח – הרי שיש על מי לסמוך, וכל הנסיבות הן בטלות ומנוטלות.**

(2)

ב' רקי

אך נראה, שלא רק הבטחה יש בדברי משה, אללא גם ציוויו; משה מצווה שלא לפחד. וכשם שביציאת למלחמה קיים איסור: "אל ירד לבבכם, אל תיראו ואל תחפו, ואל תערכו מפניהם",ומי שמנית לפחדיו לחדר ללבו בשעת מלחמה, עבר בארבעה לאוין (דברי ב, ג); שהמ"צ לרמב"ס, מצוות ל"ת, נח — כך גם, היהת אז הוראת-עשה שלא לירא מן המצריים.

ולענ"ד, קיים קשר הדוק בין הדברים:
כאשר ישנת הבטחה מפורשת של כי אין ממה לירא — אז, יש גם אכן ציווי שלא לפחד. כי אם מהינו של העולם מבטיח שלא יארע רע, יהיה זה חוסר אמונה שלא לבתו בדבר ה'. אך כשאין הבטחה כזו; כשאין גורם מוסמן, כנובאה וכדומה, שניתנו להישען עליו — אזיך אדרבה; מדרכי הזיהירות להיזהר ככל האפשר.

שלא לסמוך על הנס

הס הדברים גם, בעניין נוסף בפרשת "בשלח" שנושאו המרכזי הוא הביטחון בה, וכוונתנו לירידת המן:

ו[] כאשר משה מצווה: "אוֹשֵׁא לְיִתָּר מִמֶּנּוּ עַד בָּקָר" (שמות טז, יט), הרי זה רק משום שימוש, נביא ה', אומר כן, ולכן חייבים לבתו שאנו ירד מן גם למחורת. אך לא אתה — היו ישראל חייבים לאגורה מן ליום המחר. שהרי לא הבטח שירד מן בכל יום, ורקים איסור לנשות את ה' (דברי ו, טז; שהמ"צ לרמב"ס, מצוות ל"ת, נ"ס). וגם אם קיים אדם בעל ביטחון רב בה, ولو סמוך ובתו שחי ימزا מזונתו למחורת — אבל כיצד רשאי הוא להכניס את אשתו ולידיו לסכנות רعب?

וכך מצינו גם בשעת קריית ים סוף: רק לאחר שה' ציווה את משה לקרוע את חיס (שמות יד, טז), זכה ומשון בן עמיינב וקפק לטם, למראות שעדיין לא נקבע הים בשעה-שקף; והיינו: "וַיַּבְאֲשָׂרֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם..." וрок אחר כן, משחפגו מסירות נפש, "...בִּבְשָׁה" (שם, כב; שמואיר כא, ז). אבל לו לא קדמה הבטחת ה', לא היהת זו מסירות-נפש לדבר ה', כי אם סתם התאבדות. שכן בדרך הטבע, הים אינו נקבע מaliasו, ואף מאנשים הקופצים לתוכו ומאמינים באמונה שלמה שהוא יבקע, אין חיס אמרור להתרשם באופן מיוחד.

ספק פיקוח-נפש דוחה איסור — היכן?

על פי כלל עקרוני זה, נראה ליישב קושיותו של הנציב מוואלוין זצ"ל, על ה"תוספות" במסכת "בבא מציעא" (קיד ע"ב, ד"ה: אמר ליה):

אל ה"תוספות" שואלים, שלאותו הסובר שאליו הנביא היה כohan, כיצד היה מותר לו לשכב על בנה המת של האשה הגרפתית כדי להתחיתו (מ"א ז, כא)? — ותוירטו, שכיוון שהיה ברור לו שיחיה את הילך, לכון הותר לו ליטמא למת.

והנה הנצייב מתקשה בתירוץ זה, ושואל: מדוע יש ל"תוספות" כחרכה לومة, שאליו היה בטוח שהילד יתיה? הלא גם אם היה רק מסתופק בכך, פשוט הוא מבחינה הלכתית, שאפילו ספק פיקוח-נפש

דוחה את האיסור של הימצאות כohan למת. והנצייב, כיצד ה' הטובה עליו, מתרץ על דרך המלצות תירוץ, השינוי לאמתו של דבר במחלוקת. ולולא שהיה מודבר בגאנן ישראל, הנציב זצ"ל, היינו אומרים אל שלכארה אינו לקוישה על ה"תוספות" אפילו נקודת התחלה. כי מה

ספק פיקוח-נפש דוחה כל איסור (למעט שלוש העברות החמורות),-Amor במקורה שאנו רוצים לעשות מעשה-איסור, שבדרכ הטבע, נהנו לחוללה סיכוי כלשהו לחיות. אבל לשכב על מת, ולהאמון שפעולה זו תשיב את נפשו — דבר שזכה אינו נכנס כלל לנדרים ההלכתיים של סמכ פיקוח-נפש. ואין ספק, שלכזהן שאינו נריאיה, כאלה, אינו

לעשות כך בתקופה שאולי המתirthה, ופshootו הוא שילקה על כן. ברור איפוא, מזוע תירצחו ה"יתוספות" שהמעשה היה מותר, רק משומש אליו היה היה בטוח – בכוח תורה, או בכוח רוח-זהקוש שבו – שהמתirkן יקיים לתחילה. אבל בכוחו אחר, יחשיך מעשה שכזו בחוליות, ותו לא.

(4)
ט

"או ישריד-משה", ובמדרש: כל פרקטייא של משה לא דמות אלא באא' או יבדיל משה שلط עריסת', או ישריד-משה).

(5)

מעשי של אדם צריכים להיות מוכנים לא להרבע של חזקה בלבו, אלא אף להיחיד לבוא לאחיך ונון, בשם שהתורה היא "חי עולם". ודבריו חיים וקיימים... לעד ולעולם עולמיים. בר התייחסות בדרכיו התורה צריכים לבזון ולחזאים בכל צעריהם עם וחיי הנצחה. ונושה רבינו, שנעצה ממנה נושרים בכל ישראל. וככל הזרות, כמו שאנורו "אתפשטו דמנשה בכל רודא", ראג חורייד על זה שעולם להתרחש באחרית הימים: "כיתרלויד בנים וכי בנים ווי" ומצאך כל הרבריט קאליה באהירות קיימים ושנתה עדידי אלקן", וכן בכנו מוקמות. וזה נא ליה כיiso גם בתבדרת שלוש ערי המקלט. שהרין אין שלוש שריטרין הירדן קולות עד שלא נבחנו שלוש שבארין ישראלי בינוי יהושע אחר הניבוש והחילוק, ואם כן לא הוועיל בלוט לפני שעוזה בהפרשתו שלוש הערים, אלא שמעשה זה היה נesson לעתיד. וזה היה גט שירחו "או שי משה לא נאמר, אלא איז ישיר, מכאן רנו לחזיות הנותעת בן המותוד". נושא ששירתו הייתה לעתיד הרחוק ביוונו, שירה על זמן של חזיות המותוד, זו היה ה"פרקטייא" של משה: בעבורו ביאו לעתיד ושירותו ביאו לעתיד.

ט איז ערך ר' מאירין

ובמיכלאן: יש איז לשערך ויש איז לעמיד לבוא. "או דוחל לקרה בשם ד'", או אמרה חתן דמים", ובאלב' עוד לשערה. "או תראי נהרט", או יפקע פשחר אורך", או יפלא שחק פינוי", וכדונוה עוד לעתור לבוא. אין אדם יכול להגיע לידי כל אותן הטעות שהובתו לנו לעתיד, אלא אם כן יהיה מקשור לשערך. אם אין עבר, אין עתיד, התורה היא השלשלת המחברת את ה"יא"ד לשערך עם ה"יא"ד שלעליה, ובמושה רבינו, הוא שקיבל תורה מטהנו ומסרה לישראל, וזה שיכול לנו שירה על העתיד המופלג ביוויר בזמן "או ישריד-משה".

ט

ה

ט

ט ר' מאירין

בשכֶר שַׁהְאָמִינוּ שְׁרֵתָה עַלְיהֶם רֹוחֶק וְאָמַרוּ שִׁירָה

שאמר דוד ומלך (תהלים פד) לבי וכשר ירנו אל א' חן, היו לא רק לבני, אלא אף בשני האברים והבשר ג'ב' ירנו אל א' חי מתוך שהאמינה חנורה בכל גאנברט. וכן מאה'ב כל עצמותי תאמרנה ה' מי ממוק, שעצמותה הם החלק היבי מגושט בקדם, ואפילו בהן חזרה האמונה עד שככל עצמתי תאמרנה ה' מי ממוק, שככל כהו מכף רגלו ועו ראשו חדור באמינה. ולקיים האמונה הנטה גאנינו ישראל רק בקריעת ים סינ' שאיז ויאמינו בה' ובמכל' עבדו, שקפצו לתוך הים בגאניב'ן כי האמונה היהת תזרותה בכל האברים. וככלשין המכילה גאנול האמונה שהאמינו ישראל ישראל ומי'ו, פ' שעזבינו או לאזרען הנדולה של איעונה ה' האיניג האברט. ובנ'ו'ת' פ' ראות שפ' על הים גאנע טיען ראנע זאנען גאנען.

איתה במקלתא, גודלה האמונה שהאמינו ישראל במי שאמר והיה העולם, שבשכר שהאמינו ישראל בה' שורתה עליהם רוח הקודש ואמרו שירה, שנאמר ויאמינו בה' ובמשה עבדו או ישריד משה ובני ישראל. וצ'ב, שהרין כבר ביציאת מצרים השיבו דרגות האמונה כטש'ן ויאמכו העם ושם לא אמרו שירה, ולמה רק כאן בקריעת מים מה ויאמינו בה' ובמשה עבדו או ישריד ובני ישראל. ויל העניין, ע"פ משנ'ת במק'א שיע' נ' מדרגות באמונה, אמונה המה, ואמונה הלב, ויש מדרגה יותר ובויה היה אכנית ואנדית, ביאמינו חזרה גם בכל האברים ואינס מתהקלים מסוב דבוי כי אם דב מדוייש את הרשותה העליזות. ולפ'ו'ת האיניזה היא נאשך היא נרכ' ו' הדרוגין, ובו'

דברינו ומkräינו שכולם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם. זו המדרגה הגבוהה ביותר של אמונה, שמאמין שכל המקרים הם בהנאה שלמעלה מן הטבע והכל נסים, ובקרי"ס הניו ירושלן לגודל המדרגה העליונה של אמונה שהלכו ביבשה כמו תחוך רם, בכח אמונה האברים שכל ואברים הי מבוררים באמונת ה'את.

שכל ישראל ראו כי זה א' ואנו ה', והשיבו המדרגה
העלונה של אמונה. ובשכר שהאמינו ישראל בה'
שרה עליהם רוח הקודש ואמרו שרה, היינו בוכות
הדרגה הזאת של אמונה, שבל האברים תזרים
באמונה, שזו שלמות האמונה. משא"כ ביציאת
מצרים שאמנים ויאמן העם אך היה זה רק במדרגה
הפשוטה של אמונה, ועוד לא הגיעו למדרגה הגדולה
של אמונה, ולכן לא אמרו שירה ביצי"ט.

ועפ"ז יבואר גם עניין ויראו העם את ה', וכבר ניארנו בקריעת ים סוף היתה יכולה אהבתה, ומכלותך ראו בניר נוקע ים לפניו משה, בקריעת ים גילה הקב"ה גודל אהבותו לישראל בבחיה בניים אתם לה"א ואו ראו שם בńיך, והשירה עצמה כל עניינה אהבתה, ומה שנאמר כאן ייראו העם את ה', הכוונה ממש' ב' היסוה"ע הנז' שיש בחיה יראה מלחמת אהבתה, שלגודל אהבתה מתירא מאר לעשות מעשה שמחמותיו יכול להלפגם האהבה, שדגנת יראה זו נובעת מתוך הפלגת האהבה. והנה אם מדת היראה כפושטה מוגעת רק מאיטור, אבל היראה מלחמת אהבה שייכת גם מהיותר שמנ>vיה לחשוב בכל דבר הייטב בעיני ה'. וזה פי' ויראו העם את ה', שאו הגינו לדרגה הגבוהה אל של יראה מתווך גודל אהבתה, משא"כ ביצ"מ לא הגיעו עדין למדורגה הזאת, בדאיותה שישראלי היה משוקעים שם במ"ט שער טומאה, ואף שאח"ל שלא היה אחר מהם פרוץ בערים, אמנם הכוונה בה שהפגם היה בהיתר שבזה היו משוקעים במ"ט שער טומאה. והוא לפי שביציאת מצרים עוד לא הגיעת ה' מי כמן, אבל בקריעת ים סוף שכבר הייתה האמונה חוזרת באברים עד שככל עצמותיהם תאמרנה ה' מי כמן, ולבי גם בשרי ירנו אל אייל לחי, או הגינו למדורגה העליונה של אהבת ה' שמנודל אהבתה מתירא אפי' מהיתר, ויראו העם את ה', ויאמינו בה, ואו ישיר משה ובני ישראל, בשכר האמונה הגדולה שהאמינו ישראל בה שרתה עליהם רוח הקודש שנתי קודש קדשים במדרגה הנבודה ביותר ואמרו שירה. וכמסופר שמון הס"ק מסלוניבן זי"ע שאל פעם אתה בשולחנו הק' בלילה שביעי שפסח, מי דוזעה ביתות הים, ונענה אחד שאנן רוציניב את האמונה שהיא לישראל בקריעת ים סוף. וזה

ענין ראתה שפהה על הים היינו שגם אלו שדים בדרגה הנמוכה ביותר נתعلו בקריעת ים סוף, ומשה וכל בני ישראל הגיעו למדרגה הגבוהה ביותר, זה אליו ואנוה.

ובזה יש לבאר מה שקרה על דברי המדרש
שעד שמעו ישראל על הים לא נאמרה שירה, הרי
וכתיב במפלתו של סנחריב (ישעה ל') השיר היה
לכם כליל התקדש חג וגנו, ומטמע שהיתה שירה
בליל יצ'ם. עוד צ"ב מאתוז"ל (סנהדרין זד). רואי
יהיה חוקיה המליך להוות משיח אלא שלא אמר שירה
במפלתו של סנחריב, הרי נאמר השיר יהיה לכם
(גנו). וביארנו בזו שאמנם הייתה שירה ביצ'ם בליל
התקדש חג, אבל השירה של ישראל או היתה רק
במה וכבלב, והינו כאמור כי עדרין לא תדרה או
האמונה לאברים, וכן גם לא הגיעו למדרגה לומר
שירת בפה שוג האברים יאמרו שירה בהחי' לבי
זוגשי ירננו אל א' חי, ורק בפנימיות הלב שור
לפני השית' ביצ'ם, ועל זה נאמר השיר יהיה לכם
כליל התקדש חג, וכן במפלתו של סנחריב במת
ובבל אמרו שירה אבל לא בפה, ורק בקריית ים
סוף בשכר שזו לא מונת האברים או שרתה עליהם
ג'רוזה'ק ואמרו שירה, שהשירה פרצה התוצאה גם
באים.

ובטפה"ק נגעט אליטלך (בלקוטי שושנה) איתא
עה"פ ובני ישראל הלאו ביבשה בתוך הים,
שבקריעת ים סוף הגיעו ישראל למדרגה שוגם ביבשה
הרוגינשו את ההשגחה העליונה בבחיה' שהיו בה בתוך
הים—בבמי שבתונם הים רוא השכל נסائم ונפלאות
כך הרוגינשו גם ביבשה. יש המרגניש את ההשגחה
רק בשזרואה נסימים, אך ביבשה איןנו מרגניש זאת,
אבל בקריעת הים הגיעו בני ישראל למדרגה שהלאו
ביבשה כמו בתוך הים. שענינו ממש"כ הרמב"ן (ס"ח
פרק נא), וממן הנסים הגדולים והטופורסמים אודם מודה
בנסים הנסתרים שהם יסוד כל התורה כולה, שאין
לאדם חלש בתורת משה ממש רבינו עד שנאמין בכל

3. $\sin x^{\circ}$ (10)

...ה' צא כבדתך של דzikim דרכו פוט
בנ' איר והה שאל לפלרין שבירן פונט כה
מניא טהרא אב' לה גנייא הולק ל' מיך
ואלברך אמד לה' אהוה הולק לעשת
ה' רון קוך אמי תולע לעשות רון קון אהוה
ט' פונט שעלה סנק א' אהוה פונט עז' דוד
לעשה אכל' היה אס' א' אהוה דוד וטל' נער
LLL' שללא עיברעך ספ' שלעל' הולק לה'
הה הולק נב' אידודה ראי' חס' לפ' אד' א
אמ' לה' הולק לה' נבי' לאס' ובכמונת עסיק
ט' הולק לה' הולק יער' דוד לה' בהדיינו
אמ' לה' הולק לה' נב' לה' אס' אמד' נך
ושעם לבני היה הולק לה' אמד' ר' זופ'
בכמ' וסע' נברא טביהה וצער' ובען
וואר' דעם' ד' ובען דבָּא דבָּא דבָּא
ט' זיבבן ולפנא הוכ' נב' דוד' דבָּא אל' אול'
כט' ישון רבן אקלע' לה' אד'

להפוך את הים והה שגענה לים עז עזן
ליבשה לבנייהם. ולא ענה לו ה' שהצטירם
שטיינבים בומה ובאי גדרים מערית (רכ
מספר לסתן את איום), מפני שהעיקר הוא
או השאלה של עז, שא"א להפוך את הים
זהה ליבשת דק למי שפיחש איז מעז.
והימים נתגלו חמת ורצו לבנות את ביז
דך מפני פסל מיבח, שהי' בינויהם, הרי
שם שמן של עז, ואיפלו כל יתיה.
העפיד באית עלה את צנין קיס. ולפיכך
אפשר לומר. שהסתתפות אהרון בקייט
היתה משכנת לשפן בדור חמוץ לקטרוג
ארdot הצעול שעתידים ביז לעשות.
ולפיכך לא נזבר שמו גם בשירות רך דוד
אנב עז מרימות אהותן.

ל' מהלך הדר שחייב נזנורין נל' הצעים עלייך כי פ' רופאך. מתקדיב, חס
לן מכח, רפואיים מהם מנדפס? (ועיין רס"י זכ' ז' טירווניס). ולי
רשות נרלה נ"ב לרופס הדעת נפשית, עפ"ז נספח' נפרוט הפלט
פ' נרפה, לאומת כפ' פלצון, יהומה, כי תילוק בום הח' המלחך רופא
הזהוב צליחוין נ' בקע' ג' הוא ציטול סקר' ג' צענונו, כי נקס חמלהך סתום
רופוף הואlein הרפוחם מתקיימת בעולם, כי פועלך גדרונו לעצום צליחוין וס
הנמה, מנה'ג נקס פקע' גענוו' קומ' רופאה, ק' רופא שעומתיה, וח' צ
פמ' צענוך כי מ' נרפה רופאה עונתית ופק' ג' ואַתָּה ק' מוס' ג'!
ככעדר מקום סי' גנופה גמירותים רופאה ניכרתן, יבקע' ג' צענומו דיניך עריסס
געדר חוכות וכמי' כן רפואיים צסטעפס ליבורן ען פטוכות פ'יה נס' כן
זבקע' ג' צענומו ורופא צנחת מספק' ג' צענומו סיל' שליחת, ח' צ' כל מהלך
חו'ר דחמי' נושא, ר' ג' ומלאכת צענוך' ען צענוכיב' פג' צענונג, נ' ק' פ'יס
מנ'ה ומלהב הנישט' ייש' צ' ג' צענוש רפלך' רופאה, ס' פ' נס' רופאה שנימיה,
ה' צ' גנויות לך' בכל'Hותן האמוכיה נל' גנוענא עלה', כי ק' ס' נס' רופאה
ה' צעם שכון' לך' יולרכ'.

// בקריות יב כוף (בכך רום), כי ארכו שקבין נחישון בן עמידר בים, ויאבר יהושע אלקים כי באו ריב עד פיש מבעתו בין צדקה לאין פלאה וווער, ער תשטפנין שעובלת פום ואל הפלוני מצולחה וווער, ובסימן הנבואה בסופם קין גע זאך, ובידרין קוז דרי יונת בנות גרגיל הכהנים נושא ארון קוז ארון כל הארון גען היידן... ויעמדי הכהנים נושא הארון בזאת זי פרדרה בתוך קוזידן דוכן, ורב ישראאל עברהם פרדרה, ער איבר רמי כל הנני לאכזרו.

בברוך ים סוף בירם קבירה הדרתית ותרב שאמבו נענשה ונשפטו (טוטה בד) לא ברוחם
בולם אהורה, אישור בזיליה יגאל ריב לפלנייה, אך בזאת מפרת נפש על דבר ר' ריבר אל בני
ישראל ויבעו, ואשר בכח האמונה במאמבר זה קפין נהשיןabis, גור ח' לפניויהם את ים סוף
לנורס.

אבל גבאים אל תירבע בלב חזה ובוותך נדילת, וכות שאל מעהר הר פין וקבלת התנובה
ויבחר נבר עליך אוינו הוות אשיר מלוי ואמר יהוות הוות נהיה לעם לה אלקיון. ולפיכך מיד
כזה כפות רגלי הבהיר נושא ארכן ברית זו בפי תירבען או ביבות אשיר קבל עלייהם את כל
התורה והחמצוות אשיר בארכן ברית זו זכרוך לפניוך, מיד כישודטבלו מקפת רגלי הבהיר נסירהן
עמך מי תירבען, ויעמטו הבהיר נחביב ברוח הזרען, וכל ישראל עברו בරרבך, עכיד

טנ. (א) אָנוּ יִשְׂרָאֵל לְאַמֶּד
שִׁירַת בָּאוֹ? ... מִתְהַלֵּה גַּיהֲ הַיּוֹם הוּא
יִבְשַׁת זַעַפְדוֹ דָּרוֹ שֶׁל אָנוּת וְהַכְּפִיסִי
לִפְנֵי בָּאוֹ, שְׁנָאֵר: אָנוּ הַיּוֹתָל לִקְרָא בְּשָׁמָּה
הַ"י" (בְּרָאשִׁית ד') וְעוֹשָׂא הַקְּבִיחָה יְמִים ...
גַּנְקְלָסְנוּ בָּאוֹ שָׁהָפֵךְ לָנוּ יִם לִיבְשָׁה (שְׁמֵיד
פְּכַאי). הַרְבָּת דִּיוֹת וְהַצְלָה לְמִקְומָה, וְלִמְתָּחָה
פְּדָהָה תְּ? אֶת יַעֲקֹב מִסּוּתָּה וְגַאֲלוֹן מִיד חֹזֶק
מִכְּנוּ עַיִּינְיָה שְׁהַבִּישׁ לְשֻׁעָה אֶת מֵי יַם סֻוִּתָּה
— הַמִּקְמִים שְׁתִּי? מִתְחַלֵּה יִבְשָׁת וְנַחַפֵּךְ לִים
עַיִּינְיָה פָּוֹן דָּוָר אַנְוֹשָׁה, שְׁהַתְּחִילָה לְעַבְדָּה עַיִּינְיָה
(שָׁאוֹן עַלְוָה מֵאָקוֹנִיטָּה וְשְׁבָטָה שְׁלִישִׁית
הַעוֹלָם)? — בְּשִׁאָלָה זוּ הַתְּעַמְּקָמִי מִשְׁחָה
וּבְעֵי עַל שְׂפַת הַיּוֹם וְהַחַלְמָתוֹ, שְׁדָמוֹ רַמְוֹן
לְהַמָּן הַשְּׁמִינִי, שְׁנַצְבָּלוּ מִתְּמִימִים הַזְּהֻדִּים
אַלְלָתִים הַוְּה, שְׁחוֹרְתוֹ בָּאה בְּעַזְוֹן עַבוֹדָה
זָהָה, — לְמַעַן אֲשֶׁר יַתְּעַטְּפֵן בְּהַעֲבָרָה
גָּלְלִים מִן הָאָרֶץ, לְכִתְחִילָה מִקְרָבָם וְאַחֲרֵי
מִן כָּל הַעוֹלָם, וּלְפִיכְרַת הַתְּחִילָה אֶת שִׁירָתָם
לְהַ' בָּאוֹ, בְּנַדְגָּדָה נְבָתָה לְהַסִּיר אֶת
חַדְרַת הַאֲלִילִים מִמְּמִין הַאֲנוֹשִׁי וְלַהֲפֹךְ
אָוֹתָה לְנַחַתָּה הַעֲבָרָה עַד שִׁיאָמָרוּ בְּגָוִים
"אָז", נַאֲלוּ אֶבְוֹחִינוּ לְהַשְׁתָּמֹתָה לְפִעְשָׁתָה
יְדִיתָם, וְהַדְגִּישׁוּ בְּיִי בְּשִׁירָהָם, עַבָּא מִפְנָה
לְעַזְבָּה בְּחִסּוּל עַבְדָּה נְמַבּוֹה וּ: "וְהַ אַלְיָ
אַלְאָנוֹהוּ ... שְׁמַעַו עַמִּים יְרֻכוּן ... הַ
יִמְלֹךְ לְעַולָּם וְעַד", גַּם רַבָּא שְׁלֹצְעַ
הַחֻוּצָה מִכְּבָה אַרְצָה וְאַיִן הַבִּדְדָה שְׁלִמָּה
אַכְלָבְנָהָן דָּאוֹר בְּתוֹהַ לְעַתִּיד לְבָא וּרְקָעַ
אָנוּ יִשְׂרָאֵל מִשְׁהָי" כִּיְהָ נְלָמָה, כִּשְׁיָמָלָן
נַּחַתָּה לְבָדָעָן עַל בְּלַהֲרָן.

14) מילון נס עותם (ב' 1)

יא. וְחֶבֶר הַקּוֹנִי גָּפֶרְדָּמֵן מַבּוֹנִי הַבָּבְחָתָן מַשָּׁה וַיְמַטְא אֲהָלוֹ עַד אַיִלּוֹן וְגַן.

כתב הַטְּלָבִיִּם, יְהִי מֵאַת הָיָה שְׁחֶבֶר הַקּוֹנִי נָפֵרֶד אוֹ מִינְהָר אֲהָיו שְׁשֶׁבֶן בַּמְּדֻבָּר יְהִוָּה וְגַם אֲהָלוֹ קָרוּב לְקָרְשָׁתָן, לְהִזְמָן מִכְּנָן לַיּוֹם הַשְׁוּעָה, שְׁחֶקְבָּה כִּיבָּב וְהַבָּנִים שְׁיהָוו מַבּוֹנִים שְׁתְּחִיתָה דְּשֻׁעָה עַיִּינָה וְהַמְּעִין בְּהַשְּׁכָבָה תְּנִדְרָא בְּפִירּוֹשָׁן מַנוֹּלָת אַסְתָּר בְּפֶסֶת יְבָשָׁת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרֹשׁ עַל כִּסֵּא טְלָבָתוֹ אֲשֶׁר בְּשָׁוֹשָׁן הַבּוֹרָה. (אַחֲר א' ב') וּזְלִיל, יְפָרְשׁוּ הַמְּפָרָשִׁים שְׂוֹה הַכְּסָא הוּא צִיר מִכְּסָא שֶׁל שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ עַיִּינָה, וְעַשְׂתָּה אַחֲרָכָה כְּמוֹתוֹ בְּפָנָיו שְׁעָלָיו לְאַתְּה יְבָנֶל לִשְׁבָּבָנֶשׁ אַוּתוֹ כ' שָׁנִים, וְלֹא חִזְיָוְלִים לְעַשְׂתָּה כְּמַיְתוֹ אַלְאָ בְּשָׁוֹשָׁן, וּלְפִי שְׁהָיָה נְדוּלָה מָאָר לְאַתְּה יְכָלִים לְהִכְבִּיא אַוּתוֹ לְכָבֵל שְׁשָׁם הַיְוִישָׁבִים כָּל הַטְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֵי, וְהַלְּקָה יְשָׁב בְּשָׁוֹשָׁן, וְכַי' וְכַתְבָּה אֶת לְהָרָאות נְדוּלָה הַשִּׁיחָת שְׁסַכְבָּה סְוִוּבָנִין לְעַשְׂתָּה נָס לִיְשָׁרָאֵל, לְפִי שְׁמַרְדָּכִי הַיְהָה בְּשָׁוֹשָׁן בְּמַיִשְׁ אִישׁ יְהָוָה הַיְהָה בְּשָׁוֹשָׁן' (אַסְתָּר ב' ה'), פִי שְׁהָיָה כָּבֵר, סְנַבְּה הַקְּבִּיה וְהַלִּיךְ אֶת אֲחַשְׁוֹרֹשׁ לְשִׁיאַן וְיִשְׁבֶּב שְׁמִי. עַכְיָל.